

ДІ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ У ЧОРНОМОРСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНІЙ ЗОНІ У ЛИПНІ 2022 РОКУ

22 липня, на запрошення дружини Президента США, дружина Президента України виступила в американському Конгресі з доповіддю про російсько-українську війну.

Рис.1 Дружини Президентів України та США

Того ж дня у Стамбулі підписано дві паралельні угоди (Україна – ООН – Туреччина і РФ – ООН – Туреччина) про безпечне транспортування зерна з України морським шляхом з відкриттям портів Одеса, Південний, Чорноморськ. Наступного дня агресор здійснив удар чотирма ракетами «Калібр» по Одеському порту (дві збито ППО), таким чином порушивши підписані угоди.

23-24 липня у Празі відбувся другий Форум вільних народів Росії де було підписано Декларацію про деколонізацію Росії [1].

26 липня 2022 року, для забезпечення «зернового коридору», у Чорне море увійшли два фрегати ВМС Туреччини [*Yavuz* (F-240), *Yıldırım* (F-243)] [2].

29 липня у порту Чорноморськ завантажено перше турецьке судно *Polarnet* українським зерном. «Разом з Главою держави з процесом завантаження зерна ознайомилися представники дипломатичного корпусу, акредитованого в Україні, зокрема Посол Сполучених Штатів Америки Бріджит

Брінк, Посол Великої Британії Мелінда Сіммонс, Посол Італії П'єр Франческо Дзадзо, Посол Канади Лариса Галадза, Посол Федеративної Республіки Німеччина Анка Фельдгузен, заступник глави представництва ЄС Ремі Дюффо, координатор системи ООН Оснат Лубрані [3].

Характеристика морської обстановки

Зі звільненням острова Зміїний 30.06.2022 [4], [5] відкрилася можливість суднового ходу по гирлу Бистре р. Дунай для річкових суден, що експортують українське зерно у порти Румунії. Також знищена ворожа «повітряна парасолька» у Північно-Західній частині Чорного моря, що у свою чергу надало можливість більш ефективно організувати протиракетну оборону з морського напрямку для протидії ворожим КР «Онікс» та КРВД «Калібр».

25.07.2022 за допомогою БПЛА ТВ-2 «Байрактар» пошкоджено швидкісний бойовий катер БН П-275 типу «Раптор» [6].

Підірвався на невідомому вибуховому пристрої у гирлі Бистре малий гідрографічний катер «Шляховик».

Завдання сторін

Росіяни на приморському напрямку мають наступні завдання:

1. Продовжувати морську блокаду України з метою недопущення поставок союзниками озброєння та необхідного оснащення для Збройних Сил України морським шляхом.

2. Наносити ракетні удари з морського напрямку, у т.ч. по приморським індустріальним хабам, з метою знищення індустріальної інфраструктури, логістичних транспортних коридорів та тероризування мешканців.

3. Утримувати захоплені приморські терени у Приазов'ї та Причорномор'ї (49-та та 58-ма загальновійськові армії).

4. Налагодити морську логістику, зокрема між Єйськом та Маріуполем, для вивезення награваного металу і зерна та поставки у зворотньому напрямку нового озброєння, оснащення, паливно-мастильних матеріалів та людських ресурсів.

5. Забезпечити всебічний захист ЗРБД (захищених районів бойових дій) надводних і підводних носіїв КРВД (крилатих ракет великої досяжності).

6. Здійснювати морські диверсійні дії на річках Дунай, Південний Буг, Дніпро та їх притоках, а також для забезпечення наведення понтонних та паромних переправ, там де це потрібно.

Українські ВМС, при підтримці інших видів та родів сил мають забезпечити:

1. Протидесантну оборону українського узбережжя.
2. Протиракетну оборону з морського напрямку.
3. Охорону «чорноморського зернового коридору» для експорту українського збіжжя.
4. Підтримку Сухопутних Сил на р. Дніпро та її притоках і у Дніпро-Бугському лимані.
5. Усі види морської оборони чорноморських портів.
6. Контроль надводної Чорноморської акваторії за допомогою ПКР «Нептун» та «Гарпун».

Склад угруповань ВМС

Основні ударні угруповання Чорноморського флоту представлені 30-ю дивізією надводних кораблів, 4-ю бригадою підводних човнів, 41-ю бригадою ракетних катерів, морською ракетноносною авіацією, БРАВ та МП.

Морських та авіаційних угруповань у складі ВМС України фактично нема. Формується річкова флотилія, в основному з залученням цивільних катерів та суден. Наявні МБАКи та «Айленди» спроможні лише до обмеженого захисту внутрішніх акваторій портів. Тому основна надія покладається на розрахунки берегових ПКР, РСЗО та великокаліберної ствольної артилерії.

Особливості виконання завдань ВМС у Чорноморській оперативній зоні.

З 30.06.2022 визволення о. Зміїний усунуло ПРО та ППО агресора у безпосередній близькості до дельти Дунаю та основних українських чорноморських портів.

Знищення спостережних пунктів на морських промислових газових бурових платформах «осліпило» ворога.

У кінці липня у Чорне море увійшли два фрегати Туреччини для забезпечення вивозу зерна з українських Чорноморських портів.

Разом з деяким плюсами, цей факт може надати можливість морським засобам Росії «підібратись» ближче до чорноморського узбережжя України «прикриваючись» від українських протикорабельних ракет сторонніми цілями.

Вороже корабельне угруповання виконує поставлені завдання поза межами їх надійного враження потикорабельними ракетами берегового базування. Для забезпечення бойової стійкості носіїв КРВД, у склад

угруповання виділяються ВДК пр.775 з додатково встановленими на палубах ЗРК ТОР і, можливо, Панцир-1С, які здійснюють зональну ППО та ПРО корабельного з'єднання.

Результати.

Демілітаризація морських бурових платформ та острова Зміїний від військ агресора надало змогу розпочати експорт українського зерна з дунайських портів (Рені, Ізмаїл, Усть-Дунайськ) та підготуватись до його експорту з чорноморських портів (Чорноморськ, Одеса, Південний).

Висновки.

1. Бойові дії на Азово-Чорноморському ТВД наочно підтвердили хибність ставки виключно на «москитний флот» та БРАВ.

2. Без підводної складової ВМС України не спроможні захистити Україну з морського напрямку [7, с.284].

3. Дотепер не реалізовані потенційні можливості арсеналу потишовної (СЕТ-65III) та універсальної малогабаритної (СЕТ-72) торпедної зброї з-за відсутності (втрати) морських носіїв та АТ-1М і АПР-2 з-за повної переваги ворога у повітряному просторі над морями та повного ігнорування пропозицій по їх переобладнанню як барражуючих в морській глибині боєприпасів морської підводної зброї [8, с.44].

Джерела:

1. Олександра Бодняк, 24.07.2022. 12:22 На форумі у Празі підписали декларацію про деколонізацію Росії. Підписання символічно відбулось на завершення тижня поневолених народів. *Zaxid.net* [URL:https://zaxid.net/u/prazi_na_forumi_vilnih_narodiv_pidpisali_deklaratsiyu_pro_dekolonizatsiyu_rosiyi_n1546888](https://zaxid.net/u/prazi_na_forumi_vilnih_narodiv_pidpisali_deklaratsiyu_pro_dekolonizatsiyu_rosiyi_n1546888).

2. Туреччина відправила у Чорне море військові кораблі. *Укрінформ*. Вівторок, 26 липня 2022 року, 19:52. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3537051-tureccina-vidpravila-u-corne-more-vijskovi-korabli.html?fbclid=IwAR0ADlarAahmv38F83xii6uaG-Awn1irT7zqSN3TxYoSZyzpq6k6ug6qux0>.

3. Завантажено перший корабель із українським збіжжям у морському порту «Чорноморськ». *Служба новин ІАС «Аграрії разом»*. 29.07.2022 17.17. URL: <https://agrarii-razom.com.ua/news-agro/zavantajeno-pershij-korabel-iz-ukrainskim-zbijyam-u-morskomu-portu-chornomorsk>.

4. Наталія Сокирчук. Втеча росіян зі Зміїного. Морський вимір війни в Україні набуває більшого значення. *Главком*. 30.06.2022 13:35. URL: https://glavcom.ua/publications/vtecha-rosiyan-zi-zmijinogo-morskiy-vimir-viyini-v-ukrajini-nabuvaje-bilshogo-znachennya-857089.html?fbclid=IwAR3vmYHyOA6XgCKLioULzDHyfHawj-fBGocvqr17HF44vqB9S219-i_m2Hg/

5. Алексей Безуглый. Стратком ЗСУ: армія рф залишила острів Зміїний. 30.06.2022. 10:55. URL: <https://www.footboom.com/ukrainian/news/1656575437-stratkom-zsu-armiia-rf-zalyshyla-ostriv-zmiinyi.html?fbclid=IwAR37D8EQcs1dXcqCURSncPyH-7cdZFGgTeDiDLTerwBdCiwNwF4paTbzXDQ>
6. Іванна Гордійчук, 12:14 25.07.2022. Працює «Байрактар». ЗСУ пошкодили російський катер «Раптор». *Главком*. URL: https://glavcom.ua/country/incidents/pracyuje-bayraktar-zsu-poshkodili-rosiyskiy-kater-raptor-863046.html?fbclid=IwAR1qrG_eg9vvpOKNoKpsP15oxHbDfhV_m1z5rR7Y04eFBM90nQnNn1Jenkw
7. Володимир Безкоровайний. Військово-морські сили України: минуле та майбутнє. Роздуми командувача флоту. Севастополь: «Флот України», 2013. 384 с.
8. Олександр Калініченко. Морська підводна зброя (тести з індивідуальної фахової підготовки). Одеса: КП ОМД, 2020. 48 с.